

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

Hemelvaart [p.4]

Gereformeerde Gemeente Groningen

05/05/2016
jaargang 94

nr **32**

In 1937 verlaten verschillende personen de Christelijke Gereformeerde Kerk te Groningen en ontstaat er een Gereformeerde Gemeente. Vanaf 13 januari 1939 vormt dit gezelschap een afdeling van Akkrum. Op 24 november 1948 volgt de instituering tot zelfstandige gemeente. De eerste jaren kerkt men voornamelijk in 'Het Tehuis' aan de Lutkenieuwstraat. Later komt

men onder meer bijeen in 'Zaaltje Everts' en de 'Adventskerk' aan de Hofstraat. In 1974 wordt de Gereformeerde 'Magnalia Dei-kerk' aan het Floresplein aangekocht en in 1992 betreft men het huidige kerkgebouw (met 389 zitplaatsen) aan de Landsteinerlaan. Momenteel wordt de gemeente gediend door ds. J.B. Zippro. Het aantal leden en doopleden bedraagt 271.

Opgevaren ten hemel

Lezer(es), hebt u/heb jij er weleens over gedacht waarom Christus niet terstond na Zijn opstanding is heengegaan tot Zijn Vader, naar kroon en troon? Alles was volbracht: Gods deugden opgeluisterd, de zaligheid van Zijn Kerk verworven en de 'kwitantie' ontvangen op Paasmorgen. Er is maar één antwoord op deze vraag: voor Zijn kinderen!

Opgenomen in de hemel

Na het spreken van de opgestane Levensvorst, de Heere (!), is Hij *opgenomen* in de hemel. Zeker, we mogen ook zeggen dat Hij is *opgevaren* ten hemel. Dat wijst met name op de daad van de Zoon van God Zelf. Maar Markus wijst op de hemelvaart als daad van Zijn Vader. God de Vader heeft Zijn Zoon *opgenomen in de hemel*. Dat wijst op het welbehagen dat de Vader in Christus en (in Hem) in Zijn uitverkoren Kerk heeft. Dat wijst ook op de vrede die verworven is door Zijn bloed. Het wijst op de herstelde gemeenschap tussen God en Zijn volk door de Middelaar. Met deze opname spreekt de Vader het Goddelijke 'amen' uit over al de arbeid van Zijn Zoon. Met Hemelvaartsdag mogen we die opname overdenken. Waarlijk (het is echt gebeurd), zichtbaar (elf mannen zagen het) en plaatselijk (van de aarde naar de hemel), vaart Sions Koning ten hemel. Wat zal het geweest zijn toen de Vader, in de gemeenschap van de Heilige Geest, Zijn geliefde Zoon weer ontving in de hemelse troonzaal. Wat zullen de engelen, de Vorst van het heir des hemels met eerbied hebben ontvangen en Jezus hebben grootgemaakt. Wat zullen de gezaligden met verwondering en aanbedding neergevallen zijn om Hem te aanbidden. Wat hebben Zijn jongeren als laatste van Hem gezien? Doorboorde Middelaarshanden die zegenend zijn uitgebreid. Het moet geweest zijn alsof de Hogepriester de Aäronitische zegen uitsprak: *'De HEERE zegene u en behoede u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede'*. Jezus' zegen is echter niet alleen een hartelijke wens, maar een daadwerkelijk schenken: daarin ligt de zekerheid van heil, vrede, kracht, hulp, blijdschap, vertrouwen en moed. Niet alleen voor de 'elven' toen, maar ook voor de Kerk van nu! Krijgen Gods kinderen dan altijd een makkelijk leven? Nee, integendeel: 'in de wereld zult gij verdrukking hebben'. Maar er zijn wel altijd zegenende handen, omdat Christus voor de Zijnen de zegen verwierf. O, dan kan de diepste kruisweg,

'De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in de hemel en is gezeten aan de rechterhand Gods.'

Markus 16 : 19

Het blijft altijd weer een ontroerende gedachte: de zorg, trouw en liefde van de Zaligmaker voor Zijn pelgrims op aarde. Hoeveel van Zijn discipelen zouden anders geloofd hebben dat Hij was opgestaan? Wie van Zijn volgelingen of van de vrouwen zouden geloven dat Hij leeft? Niet één! Ongelovig, vindt u niet? Of verstaat u dat, zielsbevindelijk? Ongeloof blijft één van de meest verschrikkelijke zonden, maar het is wel de droeve werkelijkheid. Dan wordt de tekst zo'n wonder: *'De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had...'* De veertig dagen tussen Pasen en Hemelvaart zijn van zo'n rijke betekenis! In die periode verscheen Hij aan Zijn kinderen, waaronder Zijn discipelen, opdat ze zeker zouden zijn van Zijn opstanding. *'Aan welke Hij ook, nadat Hij geleden had, Zichzelven levend vertoond heeft, met vele gewisse kentekenen, veertig dagen lang, zijnde van hen gezien, en sprekende van de dingen die het Koninkrijk Gods aangaan'* (Hand.1:3). Jezus gaf ook nader onderwijs. De opgestane Levensvorst sprak vele dingen over Zijn uitgaan uit deze wereld, het verlangen naar Zijn Vader, de belofte van Zijn Geest en het nut van Zijn heengaan. De ware kinderen des Heeren op aarde moesten leren dat hun zaligheid niet staat of valt met Zijn lichamelijke aanwezigheid, maar dat ze zouden leven uit het geloof. De elf discipelen kregen daarbij onderwijs over hun toekomstige taak: *'Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen'* (Markus16:15b).

ds. B. Labee,
Veenendaal

In dit nummer

4 Een gekroonde Jezus

8 Examenvrees

10 De laatste woorden

- 2** Opgevaren ten hemel
- 3** Het geloof een vaste grond [18]
- 5** Jezus Christus als de Voorspraak voor Zijn volk
- 6** Jezus bereidt plaats voor Zijn Kerk
- 7** Even maar
- 9** Commentaar: Majesteitsschennis
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 14** Kerkdiensten
- 20** Aandacht voor gedetineerden en hun familie

Het geloof een vaste grond [18]

een gezegende weg zijn... Verstaat u iets van deze dingen?

Gezeten aan de rechterhand Gods

'En is gezeten aan de rechterhand Gods.' Hoe weet de evangelist Markus dat? Staat er niet geschreven: 'en een wolk nam Hem weg van hun ogen?' Jawel, maar ze wisten het zeker. Hun Meester had het gesproken: '...en gijlieden zult de Zoon des mensen zien zitten ter rechterhand der kracht Gods...' (Markus 14:62b). En het Oude Testament spreekt ervan. Onbekeerden, overweeg de ernst van de voorzegging uit Psalm 110: 'Zit aan Mijn rechterhand, tot dat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten.' Bent u/ben jij nog zo'n vijand? Zoek toch een plaats aan Zijn gezegende voeten te vinden! Nog worden vijanden met God verzoend. Sion, de ons gegeven Koning zit aan de rechterhand Gods! Dat is niet alleen een beeld van hoogste macht en grootste eer. Ook niet alleen van rust na al het volbrachte werk. Zeker dat is ook allemaal waar. Maar graag volgen we Calvijn die schrijft: 'Christus is ten hemel opgenomen niet om -ver van ons- voor Zichzelf de zalige rust te genieten, maar om -alle gelovigen tot zaligheid- de opperste Regeerder der wereld te zijn'. De Borg en Middelaar, Die letterlijk oneindig ver is van deze aarde, is daar ten goede van Zijn Kerk. De heerlijkheid na Zijn hemelvaart is niet alleen Zijn Middelaarsheerlijkheid maar ook de heerlijkheid waar Zijn Kerk in deelt. Hij regeert Zijn Kerk, giet Zijn hemelse gaven over hen uit door Zijn Geest, beschut en bewaart tegen alle benauwers. Gods Kerk heeft een heerlijke troost, waar hemelvaart van spreekt. De Bruidskerk is gekend, geëigend, gekocht, verlost, geheiligd en is aanvaard in Christus' hemelvaart en zal straks de volkomen bate genieten: een volmaakte, verheerlijkte bruid zal God kunnen ontmoeten, in haar Bruidegom, Jezus Christus. Om eeuwig een Drie-enig God groot te maken. Kom, is deze Middelaar, ook u ten goede, aan de rechterhand des Vaders?

"Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet."

Hebreeën 11:1

Het geloof bewijs van het ongeziene en verklaring van de wording der geziene dingen

De hemelen worden voor het geloof geopend en de zaligheid gekend, die geen oog gezien heeft, noch oor gehoord; die in het hart des mensen niet is opgekomen. Wonderen van genade! God geeft in het geloof het bewijs van het ongeziene en doet uit het door God geworden stof vinden om Hem eeuwiglijk te prijzen.

*Gij hemel, aard' en zee verheft Gods lof;
Laat al wat leeft Zijn Naam en goedheid prijzen!*

Door dit geloof hebben 'de ouden getuigenis bekomen'. Dat getuigenis der ouden, hun gegeven in de Schrift, bewijst de waarheid van wat de apostel zegt: Het geloof is een vaste grond der dingen die men hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet. Nooit had de Heilige Geest dit getuigenis hun kunnen geven, indien zij niet het geloof hadden mogen oefenen, gelijk het naar zijn aard en natuur hier van Paulus omschreven is.

De ouden, het zijn alle de ware gelovigen van Adam af tot de laatste onder de oude bedeling. Zij allen, die ouden, zijn heengegaan, doch in hun leven en sterven zijn zij dan ook juist de kerk des Nieuwen Verbonds ten bewijs van de natuur van het geloof. Want God heeft van hen getuigd: dat was hun voorrecht.

De wereld heeft van Gods volk niet veel goeds. In de wereld zijn degenen die God vrezen veelal een verachte fakkel; smaaden en hoon is hier dikwijls hun deel. Maar wat voorrecht dat God de Zijnen kent en voor Zijn volk erkent. Dit is hun ere. Christus schaamt de Zich niet, Hij, de eeuwige Zone Gods, hen broeders te noemen.

O, volk van God, het trooste en bemoedige u: 'Wie mij veracht, God wou mij niet verachten'. Want zij zijn Gods eigendom, gekocht met het bloed Christi, en Gode welbehaaglijk, wijl zij door het geloof de verzoening en reiniging der zonden in Christus deelachtig zijn. Het geloof alleen is dan ook het middel om Gode te behagen. Niet alsof het geloof enig verdienstelijk werk ware, maar dewijl het geloof in Christus doet ingaan en in Hem bestaat voor God.

De Heere vergunne ons dat geloof te ontvangen en in de oefening van dat geloof veel te verkeren, opdat wij in het afsterven der zonde en door het wandelen in Christus Gode mogen behagen.

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan overwinnaars"

(wordt vervolgd)

Een gekroonde Jezus

‘Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond’.

Hebreeën 2:9a

Ja, die kroon was te zien! Wanneer? Toen Pilatus Hem aan de Joden had overgegeven om te kruisigen. We lezen daarvan in Matthéüs 27:29a: ‘En een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten die op Zijn hoofd’.

ds. E. Bakker,
Veen

Zo ging Jezus tot spot van de toeschouwers de weg van het rechthuis naar de gerechtsplaats. Wat een diepe, smartelijke gang! Een spotkroon van doornen! Doornen, een vrucht van de zonde, groeien op een aarde die om der zonde wil vervloekt is. Bij het rechte zicht op Hem wordt het gezien: Jezus werd daar met de zondevloek gekroond om de vloek van de zonde voor Zijn Bruidskerk weg te nemen. Gekroond met de zondekroon bij Zijn uitgang uit Jeruzalem.

De apostel mag Jezus weer zien met een kroon. Nu met een eerkroon. De doornenkroon is Hem afgenomen en de eerkroon heeft Hij van God de Vader ontvangen. Een kroning, waardig hetgeen Hij gedaan heeft. Jezus heeft alles gedaan wat God de Vader Hem had opgedragen. De wet heeft Hij in liefdesgehoorzaamheid onderhouden. De zondestraf van het menselijk geslacht heeft Hij gedragen door Zich geheel gewillig aan de dood te onderwerpen. Zo heeft Hij de zondes Schuld voor Zijn Bruidskerk betaald. Zo heeft Hij Gods gekrenkte deugden verheerlijkt en daarmee de zaligheid voor Zijn Kerk verworven.

Hij kon zeggen tegen Zijn Vader: ‘Ik heb U verheerlijkt op de aarde; ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen’. Alles is door Jezus volbracht. En dat wordt door God de Vader beloond. In vers 8 grijpt de apostel terug naar de woorden van David in Psalm 8:6-7: ‘En hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen, en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond? Gij doet hem heersen over de werken Uwer handen; Gij hebt alles onder zijn voeten gezet’.

Deze woorden past de apostel (kanttekening 19 bij Psalm 8:6) toe op Christus. Als loon op Jezus’ middelaarsarbeid heeft God Zijn Zoon verhoogd. Opgewekt uit het graf, opgenomen in de hemel en heeft Hem gezet aan de rechterhand der majesteit in de hoogste hemelen. In Gods troon aan Gods rechterhand.

Zo mag de apostel Jezus zien. In Zijn koninklijke majesteit gekroond met koninklijke eer!

Zien? Ja, met het geloofsoog! Zoals ook Stéfanus Jezus mocht zien aan de rechterhand Gods. Terwijl de vijanden het op zijn leven hadden gemunt vanwege zijn rede tot het volk. Stéfanus’ rede viel

in vijandschap en werkte verharding uit! En terwijl de vijanden hun hand leggen aan zijn leven roept Stéfanus het uit: ‘Ziet, ik zie de hemelen geopend, en den Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods’. Daar heeft Stéfanus Jezus gezien in Zijn middelaarsheerlijkheid en in het volle geloofsvertrouwen heeft Stéfanus in het uur van zijn sterven zichzelf mogen leggen in de hand van Zijn gekroonde Koning: Heere Jezus, ontvang mijn geest!

Wat een gelukkig volk is het volk met geëfende geloofsogen! Een volk dat midden in de strijd weet een levende Verlosser in de hemel te hebben. Een volk dat bij de aanvallen en bestrijding door de vorst der duisternis mag leunen en steunen op Jezus’ afscheidswaard: ‘Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde’.

Dan ook mag ervaren worden dat Hij een Waarmaker van Zijn woord is. Al lijkt het soms dat de kracht van de duivel sterker is dan de macht van Jezus. Lettend op de omstandigheden moet de apostel in vers 8c ook zeggen: ‘doch nu zien wij nog niet, dat Hem alle dingen onderworpen zijn’. En toch ontgaat Hem niets en Hem loopt niets uit de hand. Hij draagt ze door dit leven, Hij neemt ze op uit dit leven en Hij geeft hen het eeuwige leven.

Bijzonder zijn de ogenblikken wanneer ze met de apostel over alle omstandigheden mogen heenblikken en met hem in de hemel mogen inblikken en Jezus mogen zien zoals Hij daar is: ‘Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond’. Dan is er geen twijfel! Dan is er geloofszekerheid: daar, in die troonzaal heeft Hij voor mij ook een plaats bereid.

Wanneer dat gelooft mag worden dan zinkt de ziel weg van verwondering. Straks te mogen delen in de eeuwige zaligheid die Hij verworven heeft voor zondaren! Zondaren die zich het eeuwig oordeel Gods waardig hebben gemaakt. Zondaren, de vloek waardig en dan eeuwig Hem te mogen aanschouwen Die alle lof waardig is! Zulk een zien geeft een voorproef en dat werkt liefde in het hart. Zoveel dat ze uitroepen: ‘Mijn hart, o Hemelmajesteit, is tot Uw dienst en lof bereid’.

Jezus Christus als de Voorspraak voor Zijn volk

‘Wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige’.

1 Johannes 2:1b

Op de Grote Verzoendag ging de hogepriester van het Oude Verbond in het Heilige der heiligen. Hij naderde tot de heilige God met in de ene hand een schaal met bloed en in de andere hand een schaal met reukwerk. Die schaal met bloed was noodzakelijk tot besprenging van de Ark. Die schaal met reukwerk was noodzakelijk voor het reukofferaltaar. Hierin wees de aardse hogepriester heen naar de hemelse Hogepriester.

ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

Christus stortte Zijn eigen bloed tot verzoening van de zonden van Zijn volk. Met eerbied geschreven: Dat bloed nam Hij mee, toen Hij ten hemel voer, vol eer. Doch ook Zijn reukwerk ging mee naar het binnenst heiligdom. Daarover schrijft Johannes in de tekstwoorden ter overdenking na hemelvaart. Drie vragen willen we stellen. Ten eerste: voor wie is Hij een Voorspraak? Het gaat hier over ‘wij hebben’, maar wie zijn dat dan? Dat dit niet ieder mens geldt, zal duidelijk zijn. Jezus bad in Zijn hogepriesterlijk gebed: ‘Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uwe’.

Zijn voorbede geldt dus al Zijn kinderen. Dat zijn degenen, die door het wonder van wedergeboorte zijn levendgemaakt. Zeker, een ziel die zijn zonden en schuld voor God beweent en niet weet hoe hij bekeerd moet worden, is daar zo blind voor. Maar ook degenen, die in het hartelijk toevallen van God in Zijn recht enige kennis kregen aan deze Borg en Middelaar zijn nog zo blind voor Zijn voorbede. Moest Petrus er niet kennelijk in onderwezen worden toen de Meester tot hem zei: ‘De satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude?’

Dus ook voor Gods bekommerde volk blijft het waar dat deze Voorspraak voor hen bidt; ja zelfs, voor degenen die nog tot bekering zullen komen en liggen onder het zegel van Gods eeuwige verkiezing. Maar deze woorden krijgen bijzonder waarde voor een volk dat bevindelijk met Hem één plant moest worden in Zijn dood. Een volk dat met alles midden in de dood moest terechtkomen om onder Gods recht voor eeuwig verloren te moeten gaan. Maar een volk dat ook door genade

met Hem één plant mocht worden in Zijn opstanding tot rechtvaardigmaking. Als de Heere in de vrucht van Zijn hemelvaart doet delen, mogen ze het Johannes eerbiedig nastamelen: ‘Wij hebben een Voorspraak bij den Vader’.

Maar Wie is deze Voorspraak? Johannes wijst dan op vier bijzondere Namen van deze Persoon. Hij noemt Hem Jezus, Zaligmaker. Hij verlost van het grootste kwaad, de zonde. Hij brengt terug tot het hoogste goed, de gemeenschap met God. O, hoe dierbaar wordt deze Naam voor een doodschuldig volk.

Hij noemt Hem Christus, gezalfd tot Profeet, Hogepriester en Koning. Wat krijgt een dwaas, schuldig en gebonden volk deze Christus nodig in Zijn drie ambten. Hij noemt Hem de Rechtvaardige, omdat Hij zonder zonde moest zijn om de Zijnen te kunnen verlossen. Ook daarin krijgt deze Persoon waarde voor een mens die zich als goddeloos leert kennen.

Tenslotte noemt hij Hem ook Voorspraak. Onze kanttekening (5) schrijft: ‘In Grieks: paracleton, welke titel betekent eigenlijk een advocaat of voorspraak, die iemands zaak voorsprekt en uitvoert in het gericht’.

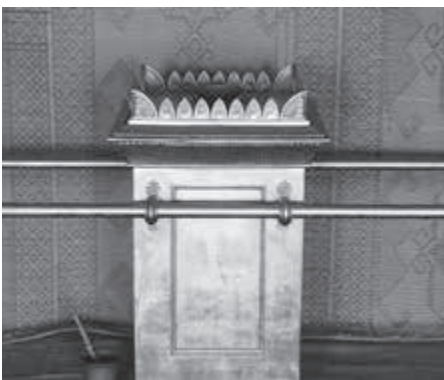
Zie, daartoe ging Hij nu ten hemel om de zaken in het gericht voor Zijn volk te behartigen. Een volk dat in dat gericht nooit kan bestaan. Ook niet na alle ontvangen genade. Deze Voorspraak pleit op grond van Zijn bloed en bidt voor Zijn volk. Zijn voorbede wordt altijd verhoord. Een eeuwig wonder als we in die voorbede begrepen mogen liggen. Dat wonder kan Gods ware volk nooit op.

Nog één vraag willen we stellen bij onze tekst: Bij Wie is deze Voorspraak? Johannes getuigt: bij de Vader. Eenvoudig tekent onze kanttekening (6) aan: ‘Namelijk Die wij met onze zonden hebben vertoerd’. Dat leert ons dat wij niet met Jezus verzoend moeten worden, maar met God. Zijn toorn rust op ons aller leven, zodat wij de hel waardig zijn geworden. Dat leert de Heere nu al Zijn kinderen, opdat ze een Voorspraak mochten nodig krijgen, maar ook mochten leren kennen en in de zalige vrucht van hemelvaart mogen delen.

Lezer(es), hebben wij die lessen voor ons eigen hart al mogen leren? Dan zal de vrucht zijn:

Dies zal tot U een ieder van de vromen, In vindenstijd, met ootmoed smekend, komen.

Die schaal met reukwerk was noodzakelijk voor het reukofferaltaar.

Jezus bereidt plaats voor Zijn Kerk

‘In het huis mijns Vaders zijn vele woningen. Ik ga heen om u plaats te bereiden’.

Johannes 14:2

Vanuit de Paaszaal naar de hof van Gethsémané onderwijst Christus in Johannes 14-16 Zijn discipelen. Hij spreekt van Zijn lijden en sterven, maar vooral ook van Zijn verhoging daarna. Als de verhoogde Christus zal Hij wederhorigen, weer bij Hem doen wonen. Hoe teer spreekt Christus hier tegen Zijn discipelen.

een tent wees op het vergankelijke en het niet thuis zijn op aarde. Christus zegt: In de hemel bereid Ik u geen tent, maar een huis. Dat huis zal eeuwig staan en daar zult u eeuwig zonder zonde in mogen wonen in Gods gemeenschap. Dan bent u geen gast en vreemdeling meer. Dan geen strijd voor het zielenleven meer. Maar dan mag u Thuiskomen in de eeuwige rust. Voor het woord woningen staat in de grondtaal het woord *blijfplaatsen*. Hier mag Gods Kerk in de woestijn van het leven weleens even rusten in Elim. Maar altijd is de reis weer verder. Straks komt de Kerk Thuis, in de ‘blijfplaats’, en daar mag ze dan eeuwig rusten en God grootmaken in het nieuwe Jeruzalem.

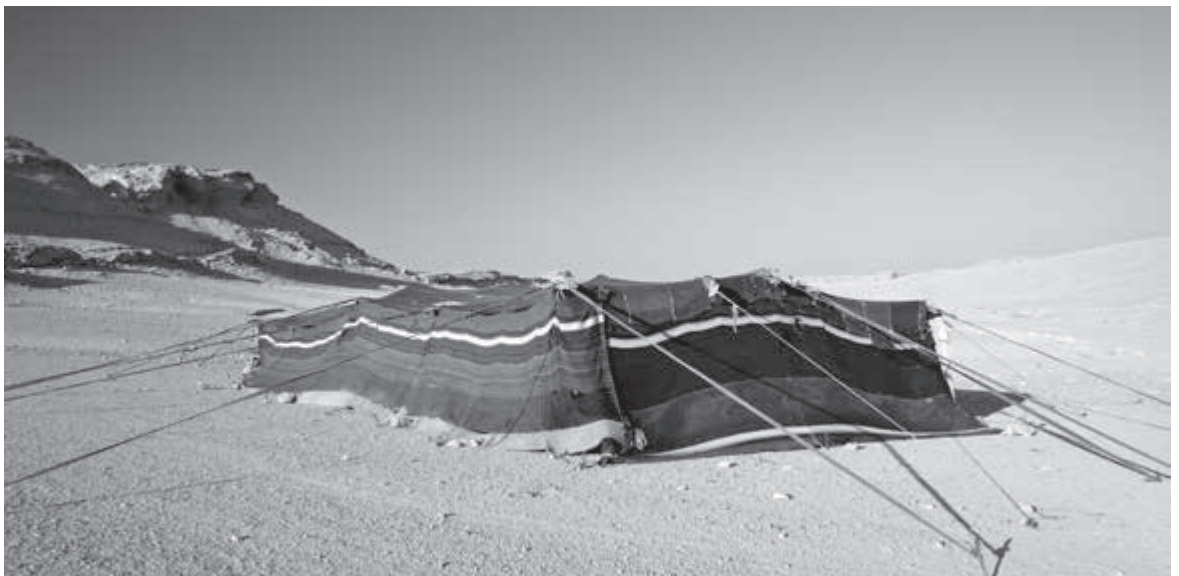
Christus spreekt erover dat in de hemel vele woningen zijn. Dat betekent niet dat elk kind des Heeren in de hemel apart woont. Dat is hier op aarde wel vaak het geval. Hier zijn soms huizen, waar meer dan één kind des Heeren woont. Denk aan het huis van Martha, Maria en Lazarus. Daar woonden drie kinderen Gods in één huis. Maar dat komt niet zo vaak voor. Er zijn hier ook huizen waar geen kinderen des Heeren wonen. Lezer, hoeveel mensen met een nieuw hart wonen er in uw huis? Hier trekken Gods kinderen en knechten vaak gescheiden op. Er is zoveel verdeeldheid onder Gods kinderen. Dan willen ze soms niet eens bij elkaar in huis komen.

ds. A. Verschuure,
Scherpenzeel

Hier spreekt Gods Zoon over dat huis des Vaders dat Hij drieëndertig jaar geleden vrijwillig uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot Zijn Kerk verlaten had. Nu is die lijdensweg bijna ten einde. Christus ziet als het ware al over dood en graf heen. Nog even en dan is Hij weer thuis bij Zijn Vader. En dan mag Hij altijd bezig zijn om daar voor Zijn Kerk, de woningen gereed te maken.

Hij spreekt over het huis mijns Vaders. Een huis. In het land van de Bijbel wisten ze goed het verschil tussen een tent en een huis. Hoe had het volk in de woestijn gewoond in tenten. Het wonen in

Christus zegt: In de hemel bereid Ik u geen tent, maar een huis.

De belijdenis over hemelvaart

Mochten die breuken ons maar veel tot schuld en smart zijn. Dat alles zal in de hemel niet meer zijn.

Kanttekening 4 zegt dat die vele woningen erop wijzen dat er voor alle gelovigen in de hemel een plaats is. Daar zal niet één kind des Heeren achterblijven. De kleinen met de groten zullen daar zijn. Daar is geen verdeeldheid meer en geen verdenken van elkaar. Daar zal alles door de vrede bloeien.

Vele woningen. Daarin ligt een bemoediging. Wij mogen niet karig van die heilige, rechtvaardige en tegelijk genadige en barmhartige God denken. Hij heeft een Kerk verkoren en dat is een schare die niemand tellen kan. Daarom zijn er ook vele woningen in de hemel. En ze zijn nog niet allemaal vol. De Heere gaat nog door om verloren, verkoren adamskinderen te trekken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Zo gij Zijn stem dan heden hoort, gelooft Zijn heil- en troostrijk woord, verhardt u niet, maar laat u leiden.

Christus heeft de ruimte in de hemel aangewezen. Vele woningen. Voor de grootste der zondaren kan het nog. Maar Christus wijst ook aan dat het een persoonlijke zaak is. We mogen de beloften Gods niet algemeen stellen en aan elke hoorder zonder onderscheid aanbieden. De ruimte van zalig worden mag aan eenieder worden gepredikt. Maar de beloften van het genadeverbond zijn alleen voor de Kerk des Heeren.

Hier staat zo'n belofte: Ik ga heen om voor u, dat is persoonlijk, een plaats te bereiden. Dat wordt het grootste wonder voor de ganse Kerk als de Heere dat persoonlijk afdruckt in het hart door Zijn Woord en Geest. Niet alleen voor anderen, maar ook voor u. Dat doet uitroepen in verwondering: Voor mij, voor zo één? Voor zo'n hellewicht, voor zo'n doorbrenger?

Wat zal die verloren zoon weggezonden zijn in verwondering toen hij heel persoonlijk weer een plaatsje mocht krijgen in het huis van zijn vader. Dan wordt het waar tot Gods eer: En zij begonnen vrolijk te zijn. Er is nog plaats!

Wanneer onze Dordtse vaders hun leerregels gaan beëindigen, doen ze dat door middel van een 'Besluit'. Daarin liggen verschillende lessen. Eén ervan is - in eigen woorden samengevat - dat we in allerlei discussies nooit moeten beginnen aan een citatenoorlog. Met aanhalingen kunnen we immers bewijzen wat we zelf willen, subjectief selecterend en uit hun oorspronkelijke verband samenrapend. Uit de nagelaten geschriften van wie dan ook. 'Van sommige zo oude als nieuwe leraren, die dikwijls ook te kwader trouw aangehaald of verdorven en in een verkeerde zin verdraaid worden.' Maar laten we ons houden bij onze gereformeerde belijdenis. Het gezamenlijk en eerbiedig luisteren naar de Schrift is veel vruchtbaarder. Dat is door de eeuwen heen gebleken. Want de belijdenis is beproefd. Let daarom op de vele verwijsteksten eronder. Daarom wil ik ter gelegenheid van hemelvaart 'even maar' volstaan met wat de puriteinen schrijven in hun Grote Catechismus van Westminster over dit heilsfeit. Helder en met hun hart! Dat geef ik graag ter overdenking in plaats van mijn geschrijf.

Vraag 53: Hoe werd Christus in Zijn hemelvaart verhoogd?

Antwoord: Christus werd in Zijn hemelvaart verhoogd doordat Hij na Zijn opstanding dikwijls aan Zijn apostelen is verschenen, omgang met hen heeft gehad, met hen sprak over de dingen aangaande het Koninkrijk van God¹ en hen bevel heeft gegeven om het evangelie aan alle volken te verkondigen.² Veertig dagen na Zijn opstanding is Hij in onze natuur en als ons Hoofd³, terwijl Hij over Zijn vijanden triomfeerde⁴, zichtbaar opgevaren in de hoogste hemelen. Daar ontvangt Hij voor ons mensen gaven⁵, heft Hij onze verlangens en genegenheid op naar de hemel⁶ en bereidt voor ons een plaats⁷ waar Hij Zelf is en zal blijven tot Zijn wederkomst aan het einde van de wereld.⁸

1. Hand. 1:2-3. 2. Matth. 28:19. 3. Hebr. 6:20. 4. Ef. 4:8. 5. Hand. 1:9-11; Ef. 4:10; Ps. 68:19. 6. Kol. 3:1-2. 7. Joh. 14:2-3. 8. Hand. 3:21.

Vraag 54: Hoe wordt Christus verhoogd in Zijn zitten aan de rechterhand van God?

Antwoord: In Zijn zitten aan de rechterhand van God wordt Christus hierin verhoogd dat Hij als God-Mens tot de hoogste gunst van God de Vader is verheven¹ en vervuld is met alle volheid van vreugde², heerlijkheid³ en kracht over alle dingen in hemel en op aarde.⁴ Hij vergadert en beschermt Zijn Kerk, onderwerpt hun vijanden, voorziet Zijn dienaren en Zijn volk van genadegaven⁵ en doet voorbede voor hen.⁶

1. Fil. 2:9. 2. Vgl. Hand. 2:28 met Ps. 16:11. 3. Joh. 17:5. 4. Ef. 1:22; 1 Petr. 3:22. 5. Ef. 4:10-12; Ps. 110. 6. Rom. 8:34.

Vraag 55: Hoe doet Christus voorbede?

Antwoord: Christus doet voorbede door op grond van de verdienste van Zijn gehoorzaamheid en offer hier op aarde¹, voortdurend in onze natuur voor de Vader in de hemel te verschijnen.² Dit doet Hij om openlijk Zijn wil bekend te maken dat wat Hij door Zijn gehoorzaamheid verdiend heeft aan alle gelovigen wordt toegepast.³ Hij weerlegt alle beschuldigingen die tegen hen gemaakt worden⁴ en ondanks hun dagelijkse tekortkomingen, bewerkt Hij vrede in hun geweten⁵, een vrijmoedige toegang tot de troon van de genade⁶ en aanneming van hun persoon⁷ en hun dienst.⁸

1. Hebr. 1:3. 2. Hebr. 9:12. 24. 3. Joh. 3:16; Joh. 17:9, 20, 24. 4. Rom. 8:33-34. 5. Rom. 5:1-2; 1 Joh. 2:1-2. 6. Hebr. 4:16. 7. Ef. 1:5-6. 8. 1 Petr. 2:5.

Zie 'Gewogen woorden', Apeldoorn 2014, pagina 122-124

Examenvrees

Het is een wat overdreven uitspraak, maar er zit wel een kern van waarheid in. Mei tot juli is de tijd dat de ene helft van Nederland de andere helft examineert. We toetsen wat af in het onderwijs. En het lijkt maar niet minder te worden.

H. van Grol,
Scherpenzeel

De eindproef voor duizenden examenkandidaten in het middelbaar onderwijs staat voor de deur of is wat de praktijkexamens betreft inmiddels al begonnen. Een periode van hard werken wordt afgesloten. Nog even een eindsprint en dan kan het diploma in ontvangst worden genomen. Bij de voorbereiding op het maken van de centrale eindexamens zullen veel leerlingen ongetwijfeld terugkijken en de balans opmaken. Heb ik wel voldoende gewerkt? Heb ik mijn ijver wel optimaal ingezet? Heb ik mijn gaven, capaciteiten en talenten wel goed besteed? Goede vragen. Niemand zal hopelijk ontkennen dat de Heere de arbeid van de ijverige mens wil belonen. Lees alleen Spreuken 6 maar eens. Maar er is wel een valkuil. Verwacht je het van jezelf of van de Heere? Als je in eigen kracht wel even dit of dat gaat doen, dan is dat een vorm van zelfoverschatting die je ego streelt, maar de eer van de Heere aantast. Volg dan het advies van de apostel Jakobus maar op (hoofdstuk 1 vers 5): 'En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildeljik geeft en niet verwijt en zij zal hem gegeven worden'. En als je je dan toch zorgen maakt, dan mag je die zorgen ('bekommernis' noemt Petrus dat)

bij de Heere brengen. Ga in ieder geval niet naar allerlei examensites waar de meest vreemde adviezen worden gegeven om met examenstress om te gaan. Blijf in alle omstandigheden rustig en pas zeker in examentijd je leefritme niet aan naar deze omstandigheden. Regelmaat en rust is ook hier het beste!

Mozes bij Farao

In de Bijbel wordt op diverse plaatsen ook over scholen gesproken. Mozes bijvoorbeeld zat op de school van de Farao. Hij volgde een opleiding tot hoveling, wellicht

gericht op een leidinggevende functie. Er zijn zelfs Bijbelverklaarders die denken dat Mozes de opvolger van de Farao zou worden.

Daniël en zijn drie vrienden zaten op de school van Nebukadnezar. Er was in de tijd van El'ia en El'sa een profetenschool. Ook de Heere Jezus als twaalfjarige jongen zat een paar dagen op de school van de rabbinen uit de Farizeeën. Later zat ook Paulus op deze school. Tenslotte -om niet meer te noemen- komen we in Efeze de school van Tyrannus tegen.

En er is een school die niet letterlijk in de Bijbel genoemd wordt, maar wel geestelijk overal aanwezig is. Dat is de school van de Heilige Geest. Wie zaten op die school? Daniël en zijn vrienden, Paulus, David, Asaf, Samuel en later Augustinus, Luther, Calvijn en nog weer later... ook jij? Op die school word je trouwens niet bevorderd, maar ga je steeds achteruit. En je zakt steeds voor je examen! Totdat er bij het sterven een eeuwige bevordering volgt. Dan mag je eeuwig bij de Heere de overwinning vieren!

Geestelijke kinderen

Ik hoop dat je bij die waarheid van Gods Woord blijft. Dat zal je behoeden voor veel gevaren. Johannes kende dat besef en de verantwoordelijkheid over zijn (geestelijke) kinderen: 'Ik heb geen meerdere blijdschap dan hierin dat ik hoor dat mijn kinderen in de waarheid wandelen'. Een goede toekomst gewenst! En tenslotte een heel praktische tip. Begin elk blok leren voor je examens met een gebed om zegen van de Heere. Lees (en overdenk het!) een stukje uit Gods Woord. Veel christelijke tijdschriften publiceren speciale bijbelleesroosters voor examenkandidaten. Hieronder een kleine bijdrage. Een goede examentijd gewenst!

Dag 1	Gezakt voor het examen proefgebod	Genesis 3:1-15
Dag 2	De regenboog als trouw van de Heere in het aardse leven	Genesis 9:1-17
Dag 3	De opleiding van Mozes aan het hof van de Farao	Exodus 1:1-10 Hebreeën 11:23-27
Dag 4	Hemelse lessen voor ouders en kinderen	Deuteronomium 6
Dag 5	Samuëls geschiedenisles	1 Samuel 12
Dag 6	Gods Schild in alle noden en zorgen	2 Samuel 22
Dag 7	Onderwijs uit de natuur in het leven van Job	Job 38
Dag 8	Een morgen- en een avondlied tot bemoediging	Psalm 3 en 4
Dag 9	De goedertierenheid van de HEERE is groot	Psalm 136
Dag 10	De eeuwige Wijsheid	Spreuken 8
Dag 11	De betrekkelijkheid van de wijsheid	Prediker 1
Dag 12	Het examen van Daniël en zijn vrienden	Daniël 1
Dag 13	Troost in tegenslagen van het leven	Habakuk 3

Majesteitsschennis

D66 wil de wetsartikelen schrappen waarin staat dat belediging van buitenlandse en binnenlandse staatshoofden strafbaar is. Daarvoor diende D66 Kamerlid Verhoeven een initiatiefwetsvoorstel in. Men vindt die wettelijke bepalingen, die stammen uit 1881, niet meer van deze tijd. Belediging van leden van het Koninklijk Huis kan worden bestraft met maximaal vijf jaar celstraf, terwijl voor 'gewone' laster een maximum van twee jaar geldt. Voor 'eenvoudige' belediging is dit drie maanden.

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den IJssel

Het is niet voor het eerst dat gepleit wordt voor afschaffing van deze wetsbepaling. In 2007 stelde de PvdA-senator Rehwinkel dat in onze moderne samenleving met een moderne koning deze ongelijkheid niet wenselijk is. Hij pleitte voor afschaffing van het verbod op majesteitsschennis, omdat het onrechtvaardig en juridisch onhoudbaar zou zijn. D66-fractievoorzitter Pechtold reageerde daarop toen dat hij het afschaffen van het verbod niet nodig vond. 'Politici zouden zich daar eigenlijk niet over moeten uitspreken', zo reageerde hij. Maar hij vond ook dat het beledigen van het staatshoofd niet strenger moet worden bestraft dan belediging van anderen. 'Het verbod hoeft niet uit de wet, maar blijft er wat mij betreft met 'dode letters' in staan.'

Nivellering

De aanleiding voor D66 om met dit initiatiefvoorstel te komen is de commotie rond de Turkse president Erdogan en de oproep van het Turkse consulaat in Rotterdam om beledigingen van de Turkse president te melden. Erdogan werd door verschillende publicisten belachelijk gemaakt als reactie op Erdogans verzoek de Duitse komiek Böhmermann te vervolgen voor het voordragen van een satirisch gedicht op de Duitse televisie. Het pleidooi om het verbod op majesteitsschennis af te schaffen staat niet op zichzelf. Het past in de politieke nivellerings-trend die vooral de laatste decennia opgeld doet. Verworvenheden uit het verleden worden onder kritiek gesteld, omdat zij niet meer zouden passen in deze tijd. Met een beroep op het gelijkheidsbeginsel staat ook het onderscheid tussen onze koning en de 'gewone' Nederlander

ter discussie.

Nu kan niet worden ontkend dat ons Koninklijk Huis in deze trend meegaat. Koning Willem-Alexander heeft al laten weten dat wat hem betreft deze kwestie bespreekbaar moet zijn en dat hij zich bij de uitkomst zal neerleggen. Met een beroep op de vrijheid van meningsuiting moet alles gezegd kunnen worden, soms in de meest vulgaire bewoordingen.

Respect voor de vorst

Als we nog enig respect hebben voor de overheid en voor ons Koninklijk Huis, zo nauw verbonden met de geschiedenis van ons vaderland, is het verbod op belediging van ons staatshoofd nog altijd iets waar we ook vanuit christelijk oogpunt van harte achter staan. Dat in de strafbaarstelling daarvan onderscheid wordt gemaakt tussen het staatshoofd en 'gewone' Nederlanders, is alleszins gerechtvaardigd. Vrees God, eert de koning, schrijft de apostel Petrus in 1 Petrus 2:17. Vrees moet er zijn jegens God, respect jegens de vorst. Nu was de aard van het koningschap in die

tijd anders dan vandaag. Petrus spreekt over de koning als de opperste macht-hebbende. Dat kan van onze koning niet gezegd worden. De bevoegdheden van de koning zijn zeer beperkt. Toch is en blijft het koningschap ook in onze tijd een belangrijke verbindende factor in onze samenleving. Laten we er maar zuinig op zijn. Alternatieven leveren meestal geen beter resultaat op.

Het verbod op godslastering moest verdwijnen. Ook met de naam van God moet gespot kunnen worden. Satirische beledigingen aan het adres van de Allerhoogste Majesteit roepen steeds minder weerstand op in een seculiere samenleving. He-las zal het met de strafbaarstelling van majesteitsschennis wel niet anders gaan. Er tekent zich inmiddels een meerderheid af in de Tweede Kamer. Het lijkt wel of partijen als D66 zich vooral op dit soort zaken toeleggen. Is het omdat men met de grote problemen in de samenleving geen raad weet en men zich toch wil profileren?

Heftige reacties

Treffend is het dat Turkse Nederlanders heftig reageren op belediging van hun staatshoofd Erdogan. De uitlatingen op sociale media liegen er niet om. Satirische beledigingen aan het adres van Erdogan kunnen rekenen op scherpe reacties in de zin van: 'Ik wens die gast een kogel. Echt waar. Misselijkmakende hond'. Zo moet het niet en zo mag en kan het niet.

Dit soort reacties wordt overigens wel uitgelokt door staatshoofden te beledigen. Kennelijk is er bij allochtonen meer respect voor hun staatshoofd dan bij Nederlanders. Maar als we vragen om respect, zullen we ook zelf met respect over anderen moeten spreken en met respect moeten reageren. 'Alle dingen dan, die gij wilt, dat u de mensen zouden doen, doet ook gij alzo; want dat is de wet en de profeten' (Matth.7:12).

*Als zesjarig
meisje was ze met
haar ouders naar
Auschwitz gevoerd.*

De laatste woorden

Ieder heeft bij deze titel zo zijn eigen gedachten. Misschien denkt u aan het overlijden van één van uw familieleden. De laatste woorden... Wat kunnen ze een diepe indruk achterlaten. Onvergetelijk! In het bijzonder als er een goed vooruitzicht mocht zijn. Een gegronde verwachting. Die grond maakt in wezen het grootste verschil uit.

A. Karens,
Barneveld

Het is enige tijd geleden dat wereldwijd de Holocaust Memorial Day werd gehouden. De herdenking aan het feit dat op 27 januari 1945 het Russische Rode leger het werk- en vernietigingskamp Auschwitz bevrijdde. Herdenken, een goede gewoonte. 'Opdat wij niet zouden vergeten.' Tijdens dit denken aan de verschrikkingen uit de Tweede Wereldoorlog, spreekt in Nijkerk opperrabbin Jacobs. Een verhaal met een boodschap. Hij vertelt over een Hongaars joods echtpaar, dat na de oorlog hun vroegere dorp nog eens wil bezoeken. Op zoek naar het graf van de grootouders. Voor de oorlog woonden in dat dorp duizenden Joden. Als ze dit 'oude' dorp hebben bereikt, halen ze de sleutel voor het hek van de begraafplaats op bij een niet-joodse vrouw. Ze lopen tussen kapotte grafstenen door, zeggen bij het graf van grootvader een Psalm op, leggen een steentje en gaan weer naar de beheerder van de begraafplaats. In het gesprek met deze vrouw wijst zij op de enige Jodin die nog in het dorp woont. 'Die moeten jullie echt bezoeken.' Als de vrouw opendoet, bemerken ze direct dat dit gezin niet veel meer heeft met het joodse geloof. Geen mezoza aan de deur-

post, een niet-joodse man... 'Wij hebben vroeger in dit dorp gewoond. Kunt u ons er nog iets over vertellen?' De vrouw reageert afstandelijk. Denkt waarschijnlijk: wat komen die doen? 'Weet u nog iets van het Jodendom, van het joodse geloof? Nee, alleen matzes...!' De vrouw toont geen enkele betrokkenheid of blijdschap. Totdat ze opeens zegt: 'Dft weet ik nog wel! Sjema Yisraël!' Ze zegt grammaticaal foutloos en perfect de drie coupletten van de joodse belijdenis op. 'Ik heb het later geleerd van m'n oma. Elke avond heeft ze met mij dit gebedje opgezegd. Kom toch maar even binnen, dan zal ik het jullie vertellen.' Als zesjarig meisje was ze met haar ouders naar Auschwitz gevoerd. 'Hen heb ik nooit meer gezien. Ons, als kinderen, gebruikten ze voor medische experimenten. Op een dag keek ik vanuit de barak op een SS-er die gruwelijk tekeer ging en enkele oude mensen afblafte. Stumpers, die alleen maar slavenarbeid moesten doen. Toen zag ik dat een man met een witte baard naar die SS-er liep en hem terecht wees. Daarop volgde iets verschrikkelijks. Val-se honden hebben die man aangevallen, verwond en gedood. Ik zag het gebeuren en hoorde de man net voordat zijn ziel uit

zijn lichaam trad, zeggen: 'Sjema Yisraël...!' 'Hoor Israël, de Eeuwige is onze God, de Eeuwige is één'. Dit ben ik nooit, nooit vergeten. Daarom bid ik, zo besluit de vrouw het gesprek, dit gebed dat oma me leerde, tot op de dag van vandaag.' Het Sjema (Deut. 6:4) wordt - als het mogelijk is - uitgesproken als men de laatste adem uitblaast. Wat kunnen enkele woorden, die je in een bijzonder ogenblik hoort, een geweldige, levenslange uitwerking hebben! Misschien wel ter bemoediging voor ouders, van wie een kind een andere weg is gegaan. De Heere alleen weet welke woorden er nog worden bewaard in het diepst van het hart van uw zoon of dochter.

Bijbelse woorden

Wat moet het aangrijpend geweest zijn. Het sterfbed van Jakob. Al zijn zonen zitten rondom hem. Dan spreekt hij vele woorden (Gen. 49). Beschamende en vertroostende woorden. Zoals: 'Op Uw zaligheid wacht ik, Heere'. Dat zijn z'n jongens nooit meer vergeten. Vader, die uitzag naar Gods heil in Christus Jezus, de Zaligmaker. Jozef, die vader kust en hem de ogen sluit, nadat hij is overleden. Die laatste woorden zijn hen bijgebleven. Ook de laatste woorden van de Heere Jezus Zelf: 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest'. In gewillige, uiterste, liefdevolle gehoorzaamheid! Zullen de omstanders die dit aangehoord hebben, het ooit zijn vergeten? Zijn bekenden en die hoofdman over honderd? (Luk. 24). Tot slot het laatste woord uit de Schrift. Daar wist Petrus van, omdat hij van zijn Meester had gehoord 'Kom', stapte hij overboord op de golven (Matth.14). En al de discipelen, die na die bange, onstuimige nacht op zee, mochten zeggen: 'Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon!' Het laatste woord van Jezus Christus, zo zeggen de kanttekenaren. Om deze, vooral deze woorden, nooit te vergeten. 'Ja, Ik kom haastelijk. Amen. Ja, kom Heere Jezus' (Openb. 22:20).

Boekennieuws

**"Weer wonen naar Zijn raad";
ds. G. Hoogerland; uitg. Gebr. Koster,
Barneveld, ISBN 9789055518107,
124 pag.; € 13,50.**

Het boek dat we nu mogen bespreken is van onze vriend en broeder ds. G. Hoogerland, met wie we vier jaar in hetzelfde leerjaar zaten in Rotterdam. Het bevat zeven preken over het Bijbelboek Nehémia. Een enkel jaar terug verscheen van onze broeder ook al een prekenbundel over het boek Nehémia. Daarin werden toen de eerste zes hoofdstukken van dit Bijbelboek behandeld. Wij schreven toen ook een recensie die we afsloten met de wens dat ook de laatste hoofdstukken van het boek Nehémia, nadat ze bepreekt waren, in boekvorm mochten verschijnen. We waarderen deze uitgave, ook omdat er niet zoveel prekenboeken bestaan over het boek Nehémia.

Mogen we ook dit boek van harte aanbevelen. Het is geschikt voor de leesdiensten, maar ook zeker voor persoonlijk gebruik.

Wonen naar Zijn raad

Dit Bijbelboek beschrijft de herbouw van de stad Jeruzalem nadat het volk weer teruggekeerd was uit Babel na de zeventigjarige ballingschap. De titel van het eerste boek was dan ook: "Herbouwen uit het stof". Het boek Nehémia gaat ook over het feit dat het volk weer wonen mag in de herstelde stad Jeruzalem. Wat er dan zoal plaatsvindt, lezen we in dit boek. Het draagt de gepaste titel: "Weer

wonen naar Zijn raad".

We vinden in dit boek drie preken over Nehémia 8. Deze preken zijn bij een bepaalde gelegenheid uitgesproken. De eerste preek bij de aanvang van het winterwerk, de tweede preek bij de bediening van het Heilig Avondmaal en derde preek is een nabetrachtingspreek op het Heilig Avondmaal. Vervolgens zijn er twee preken met tekstwoorden uit Nehémia 9. Gepast om te lezen op een bid- en boetedag. Het boek sluit af met een preek vanuit Nehémia 13.

We missen in dit boek een inhoudsopgave. Het is altijd fijn als die voor of achter in het boek staat.

Lessen voor het zielenleven

Wat de inhoud betreft, deze is schriftuurlijk en bevindelijk. Niet alleen met lessen voor het zielenleven. Maar onze broeder heeft ook altijd oog voor Gods Woord in zijn gepastheid voor de praktijk van alle dag. Ook in dit boek is Nehémia getekend als een type van Christus, zoals Nehémia, de strijder, voorbidder, regeerder en beschermer was in Jeruzalem. Zo is veel meer Christus de Strijder voor Gods eer, de Voorbidder van Zijn volk, de Regeerder van de Godsstad en de Beschermer van Zijn Kerk.

Van deze dingen kunt u lezen in dit prachtige boek. Mogen we ook dit boek, in verbondenheid aan broeder Hoogerland, van harte aanbevelen. Het is geschikt voor de leesdiensten, maar ook zeker voor persoonlijk gebruik.

Rovers en bouwers

De Heere zegene deze uitgave en stelle ons samen in woord en geschrift met al onze medebroeders in de kring van onze gemeenten en daarbuiten tot rovers van de hel en tot bouwers van Gods gemeente en dat alles tot Gods eer.

ds. A. Verschuure, Scherpenzeel

Boek aankondigingen

"De kracht blijkt pas in zwakheid." Dietrich Bonhoeffers reactie op het ontmythologiseringsprogramma van Rudolf Bultmann; ISBN 978-90-75847-43-7; 62 blz.; abonnementsprijs € 15,95, los nr. € 9,95; uitg. Theologische Universiteit Apeldoorn.

Deze Apeldoornse Studie bevat de uitwerking van de rede die prof. dr. G.C. den Hertog op 31 augustus 2015 aan de TUA heeft gehouden t.g.v. de opening van het academisch jaar.

"Raad aan jongeren", Archibald Alexander; ISBN 978 94 6278 3874; 96 blz.; € 11,95; uitg. De Banier, Apeldoorn.

Archibald Alexander (1772-1851) was aanvankelijk zendeling in de Amerikaanse staat Virginia, later hoogleraar in de theologie. In dit boekje zijn twee werkjes van Alexander opgenomen die gericht zijn aan jongeren: Een preek over de geschiedenis van de rijke jongeling en een verhandeling met de titel "Raad van ouderen aan jongeren".

"Beken in de wildernis", ds. B.A. Ramsbottom; ISBN 978 90 5551 835 7; 188 blz.; € 15,90; uitg. Gebr. Koster, Barneveld.

52 meditatie voor de zaterdagavond. Ds. Ramsbottom (1929) dient sinds 1967 de gemeente "Bethel" van de Strict Baptists te Luton in Engeland.

Deze gemeente behoort tot de kerken, gegroepeerd rond het blad "Gospel Standard", die nog staan in de lijn van ds. J.C. Philpot.

"Mijn eerste dagboek", C. Dubbeld; ISBN 978-90-5551-832-6; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; € 16,90; uitg. Gebr. Koster, Barneveld.

Dit bijbels dagboek is bedoeld voor kinderen van vier tot acht jaar, met hun ouders. Op elke bladzijde staan een of meerdere vragen.

"Mijn enige troost", Hugo C. van Woerden; ISBN 978 90 331 2436 5; € 22,50; 428 blz.; uitg. Den Hertog, Houten.

Dagboek met teksten van Luther bij de Heidelbergse Catechismus. Voor iedere week wordt een complete Zondag uit de HC toegelicht door per dag teksten uit Luthers werk aan te reiken.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Waardenburg,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Bedankt:

Voor Bodegraven,
ds. W. Harinck te Moerkapelle;
Voor Puttershoek,
ds. B. Labee te Veenendaal;
Voor Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Sunnyside (VS),
ds. E. Hakvoort te Norwich (Canada).

BEVESTIGING EN INTREDE

DS. M. JOOSSE

Met blijdschap delen wij u mee dat de bevestiging en intrede van ds. M. Joosse als herder en leraar van onze gemeente zullen plaatsvinden op woensdag 8 juni. Aanvang van de diensten: 14.30 uur en 19.00 uur. In verband hiermee komen alle afgesproken preekbeurten na deze datum te vervallen.

We zeggen predikanten en studenten hartelijk dank voor hun bereidwilligheid in onze gemeente voor te gaan.

Kerkenraad Geref. Gemeente Ede

VERSLAG VERGADERING PARTICULIERE SYNODE ZUID 7 APRIL 2016 TE GOES

Bidstond

Op de avond voorafgaand aan de vergadering werd een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Vlissingen. De assessor-preses van de vorige synode, ds. S. Maljaars, ging in deze dienst voor. Hij bediende het Woord uit Openbaring 4:4,5, met als thema: Gods troon in de hemel.

Opening en moderamen

Namens de roepende kerk van Vlissingen opent ds. G.J. Baan de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Als moderamen wordt gekozen:

ds. S. Maljaars tot preses, ds. C. Sonneveld tot assessor-preses, ds. J.M.D. de Heer tot scriba, ouderling S. Boogaard tot assessor-scriba en ouderling L.J. Goud tot quaestor.

Namens de andere Particuliere Synodi

groeten ds. W. Silfhout, ds. W. Harinck en ds. F. Mulder de vergadering

Stichting Kristal

Naar aanleiding van het verslag van de Stichting Steunfonds wordt gesproken over de Stichting Kristal. Deze stichting zal zich bezighouden met de (dag)opvang van jongeren, die vanwege bijzondere omstandigheden niet meer thuis kunnen zijn. In een situatie dat een crisisopvang noodzakelijk is, kunnen deze jongeren meestal nergens terecht dan alleen bij algemene instellingen. Wat identiteit betreft staan deze instellingen ver bij ons vandaan, vandaar dat dit vaak problemen geeft. De Synode staat van harte achter dit initiatief en vindt een statutenwijziging van de Stichting Steunfonds die nodig is om financiële steun aan de Stichting Kristal te verlenen, acceptabel.

Cedrah

De bestuurder van Cedrah, de heer T.A. Stoop, geeft een toelichting op het Jaarbericht. Hij spreekt zijn waardering uit voor de betrokkenheid waarmee de Commissie van Advies haar taak vervult. Nu, drie jaar na de fusie van de Stichting Zorgverlening en Cedrah, mag gezegd worden dat er een organisatie is ontstaan die tot een eenheid is gesmeed en wat slagvaardigheid en daadkracht betreft, is toegenomen. Gevraagd naar de samenwerking en zelfs een eventuele fusie met Sirjon deelt de heer Stoop mee dat er op dit moment sprake is van samenwerking op het gebied van ondersteunende diensten. Verder wordt onderzocht in hoeverre er samengewerkt kan worden in het opstarten van nieuwe initiatieven wat betreft gehandicaptenzorg/bejaardenzorg. Enkele afgevaardigden informeren naar de gang van zaken rondom het Bijbellezen in die tehuizen waar er sprake is van een open restaurant. Gebeurt dit Bijbellezen dan nog wel eerbiedig? De heer Stoop erkent dat hier een spanningsveld ligt. Er is een besluit om tijdens de maaltijd te lezen, we doen ons best om het ook zo eerbiedig mogelijk te doen.

Eleos

De Synode wordt via een brief geïnfor-

meerd over de laatste ontwikkelingen ten opzichte van Beschermd Wonen, met name ten opzichte van de vestigingen van de Toevlucht in Middelburg en Kapelle. Waar vroeger de indicatie voor de woonvorm gericht was op langdurige zorg en wonen, is nu de aandacht gericht op de doorstroming naar zelfstandig wonen. Voor veel jongeren brengt zelfstandig wonen de nodige problemen met zich mee. De Synode waardeert het deze informatie te ontvangen; omdat er geen officiële band is met Eleos, kan de Synode niet verder gaan dan morele steun toezeggen.

Stichting Hulpverlening

De secretaris van de Stichting Hulpverlening, ouderling P.P. Eikelboom, geeft een korte toelichting op het Jaarverslag. De pastoraal werker, ouderling G. van Veldhuisen mag zijn werk op een betrokken wijze voortzetten. Dit werk wordt zeer gewaardeerd, niet alleen door degenen die bezocht worden, maar ook door de kerkenraden.

Generale Synode

Naar de Generale Synode, die op 14 september 2016 zal worden geopend, worden de volgende predikanten afgevaardigd: P.D. den Haan, J.M.D. de Heer, C.J. Meeuse, S. Maljaars en C. Sonneveld. Als ouderlingen worden afgevaardigd: S. Boogaard, J.P. Bosman, L.J. Goud, J.A. Kardux en G.D. Roeland.

Roepende kerk

De gemeente van Oosterland wordt aangewezen om de volgende vergadering van de P.S. samen te roepen. Als datum wordt vastgesteld donderdag 6 april 2017. De avond vóór de synode zal de bidstond gehouden worden te Oosterland. In deze dienst zal ds. S. Maljaars, preses van onze P.S., voorgaan. De vergadering van de synode zal gehouden worden te Goes.

Sluiting

Op verzoek van de preses sluit ds. C. Sonneveld de vergadering met het laten zingen van Ps. 72:8 en dankgebed.

S. Boogaard, assessor-scriba

Berichten

PINKSTEREN EN ZENDING

Het is een goed gebruik onder ons dat er op de Pinksterdagen voor de zending wordt gecollecteerd. Pinksteren bepaalt ons bij het heilsfeit van de uitstorting van de Heilige Geest op grond van het volbrachte werk van Christus. Hij heeft Zijn bruidskerk Gode gekocht met de prijs van Zijn dierbaar bloed uit alle geslachten, talen, volkeren en natiën. Door Zijn Woord en Geest vergadert Hij Zich Zijn gemeente van de einden der aarde tot de laatste zal zijn toegedaan. Zending is nauw aan Pinksteren verbonden. De Heere heeft tot Zijn jongeren gezegd: "Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde".

Namens onze gemeenten zoekt ZGG gestalte te geven aan de opdracht tot het zendingswerk. Ze mag dit doen in een zestal landen over de hele wereld verspreid. Om bijzonder daar werkzaam te zijn waar de enige Naam tot zaligheid niet geklonken heeft. Om deze reden zoekt ook nu ZGG naar de mogelijkheid om een nieuw zendingsveld te openen. Het gaat toch om zielen op reis naar de eeuwigheid!

We mogen geloven dat de Heere het werk van onze zending gezegend heeft en dat het niet zonder vrucht is gebleven. De eeuwigheid zal openbaren voor hoe velen het tot eeuwige zegen is geweest. Nu is het nog de tijd om te zaaien. De Heere geve ons zaaiers in Zijn gunst en ook de middelen die nodig zijn. Het zal u ongetwijfeld bekend zijn dat voor ZGG de Pinkstercollecten een heel belangrijke bron van inkomsten zijn. We mogen weten van de hartelijke verbondenheid van de gemeenten aan onze zending.

Met vrijmoedigheid bevelen wij u dan ook de Pinkster-zendingscollecte aan.

Ds G.J.N. Moens,
voorzitter deputaatschap zending

HBO-OPLEIDING GODSDIENSTLERAAR CGO

Denk je over een baan als leraar godsdienst? De opleiding voor dit prachtige beroep kun je volgen aan de hbo-opleiding van de CGO. Informatie over deze opleiding wordt gegeven op woensdagavond 11 mei, donderdagavond 26 mei en woensdagavond 15 juni in het gebouw van Driestar *educatief* te Gouda. Je kunt ook vrijblijvend een college volgen op een woensdagavond.

Voor bevoegde docenten zijn aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!

Kijk voor meer informatie op www.cgo.nu/hbo-opleiding/Voorlichting2016.

REFORMATORISCHE WOONVOORZIENING VOOR OUDEREN REGIO UTRECHT

Naast de nieuwe kerk van de Gereformeerde Gemeente Utrecht ontwikkelt Stichting Wonen en Zorg Leidsche Rijn 24 zorggeschikte appartementen in het Amaliapark in Leidsche Rijn (Utrecht). De appartementen, met een gemeenschappelijke ruimte, zijn bedoeld voor 55-plussers die de reformatorische leefwijze een warm hart toedragen. Wonen in de appartementen is huiselijk en vertrouwd en met alle gemakken binnen handbereik.

In mei organiseert SWZ Leidsche Rijn twee **inloopavonden** voor belangstellenden. De inloopavonden worden georganiseerd in De Hoeksteen, Monarchvlinderlaan 200, 3544 DC Utrecht op de volgende dagen: Maandag 9 mei, 19.30-22.00 uur; Maandag 23 mei, 19.30-22.00 uur. Inschrijven voor de appartementen kan via onze website: www.swz-leidscherijn.nl. Voor meer informatie neemt u contact op met dhr. J.H. Bink tel. 030-6038970 of via e-mail: info@swz-leidscherijn.nl.

50+ VAKANTIEWEEK OF -MIDWEEK

Er zijn nog plaatsen beschikbaar bij de Vakantieweken 50+! Voor mensen boven de 50 jaar (zowel alleenstaanden als echtparen) die nog redelijk mobiel en zelfstandig in de zelfzorg zijn, is dit een unieke kans om - heerlijk ontspannen - een weekje weg te zijn in eigen sfeer. Gezellig, samenbindend en waardevol!

23-30 juli in Conferentiecentrum Menno-
rode te Elspeek: € 610,- (eenpersoonska-
mertoeslag: € 25,-);

8-12 aug. (*midweek*) in Parkhotel Hugo de
Vries te Lunteren: € 430,- (eenpersoons-
kamertoeslag: € 20,-);

13-20 aug. in Hotel Bergse Bossen te Drie-
bergen € 610,- (eenpersoonskamertoeslag:
€ 25,-). **Opgave/inlichtingen:** mw. G.J. Har-
bers, tel. 0548-789834 of 06-13600798
(na 19.00 uur), e-mail: [cv50.deelnemersad-
ministratie@vrouwenbondgergem.nl](mailto:cv50.deelnemersad-
ministratie@vrouwenbondgergem.nl). Zie
voor meer informatie: [www.vakantiewe-
kenvbg.nl](http://www.vakantiewe-
kenvbg.nl), vakantieweken 50+.

MARKTEN/VERKOPINGEN

Ede

Markt, veiling en fietstocht (25/45 km) op
zaterdag 14 mei van 10.00-16.00 uur. Lo-
catie: Petrakerk, Lunterseweg 25 te Ede.
Opbrengst is t.b.v. ZGG en aflossing kerk-
bouwschuld. Zie voor meer informatie:
www.veluwselentetocht.nl

's-Gravensande

Markt, te organiseren door de zendings-
commissie en de vrouwenvereniging van
de Westerkerk te 's-Gravensande, op
zaterdag 14 mei, van 9.30-14.30 uur, op de
locatie Zanddijk 70, aldaar. De opbrengst
is t.b.v. kerk, zending, evangelisatie, vakan-
tieweken voor mensen met een beperking
en deputaatschap bijzondere noden.

Rhenen

Verkoping (met rommelmarkt en Ameri-
kaanse veiling) op vrijdag 6 mei, van 10.00-
18.00 uur. Opening om 9.00 uur door ds. F.
Mulder. Locatie: in zalen en op parkeerter-
reinen van kerk, Achterbergsestraatweg
59a in Rhenen. Opbrengst is t.b.v. kerk.

Uddel

Verkoping op zaterdag 14 mei, van 9.30-
14.30 uur, in en om de Rehobothschool
te Uddel, Het Drie 21-23. De opbrengst is
t.b.v. de ZGG.

ORGEL- EN ZANGAVONDEN

Barneveld

Psalmzangavond op maandag 16 mei, aan-
vang: 19.30 uur, in de Oude Kerk te Barne-
veld, Torenplein 1, m.m.v. de Barneveldse
bovenstemgroep en Pieter Heykoop,
orgel. Leiding: ds. A.A. Egas. Collecte t.b.v.
da Costa Fonds voor evangelisatiewerk in
Israël. Zie: www.dacostafonds.nl

Bodegraven

Orgel- en samenzangavond op zaterdag 14
mei, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de
Geref. Gemeente te Bodegraven, Dronen-
singel 2, m.m.v. organist Hans Pors.

Nunspeet

Zangavond op zaterdag 14 mei, aanvang:
19.30 uur, in de kerk van de Geref. Ge-

meente te Nunspeet, m.m.v. gemengd koor Jubilate Deo te Nunspeet en psalmzangvereniging De Lofstem uit Elspeet. Leiding en meditatie door ds. A. Schot. Collecte t.b.v. Stephanos voor werk onder weeskinderen in Malawi en Zambia.

Rhenen

Koor- en samenzangavond op zaterdag 14 mei, aanvang: 19.30 uur, in de Cunerakerk te Rhenen, m.m.v. jongerenkoren Laudate Deum uit Ridderkerk en Elad uit Elspeet. Leiding: ds. F. Mulder. Collecte t.b.v. Bijzondere Noden (Ecuador).

Zoetermeer

Pinksterzangavond op zaterdag 14 mei, aanvang: 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Zoetermeer, Zwaardslootseweg 44 (hoek Europaweg). Leiding: ds. G.W.S. Mulder. Orgel: P.G. Roggeveen. Collecte t.b.v. de Zending

Hardinxveld-Giessendam

Psalmzangavond op zaterdag 14 mei, aanvang: 19.30 uur, in de Eben-Haëzer kerk van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118. Opening en appelwoord: ds. K. Hoefnagel. Sluiting: ds. W.J. Karels. Collecte t.b.v. da Costa Fonds voor evangelisatiewerk in Israël. Zie: www.dacostafonds.nl

FIETSTOCHT DOOR HET WESTLAND

Fietstocht door het Westland op maandag 16 mei. Start tussen 13.00 en 14.00 uur bij de Westerkerk, Obrechtlaan 21 in 's-Gravenzande. Lengte ong. 25 km. Deelnamekosten: € 2,50, p.p., max. 10,- per gezin. Opbrengst is voor inloophuis in Den Haag. Info: fam. M. Spies, tel. 0174-416787 of 06-44099989, maspies@telfort.nl

FIETSTOCHT DOOR KRIMPENERWAARD

Fietstocht (20 en 35 km) door Krimpenerwaard op maandag 16 mei. Starttijd tussen 13.00 en ±14.00 uur. Start- en eindpunt: kerkgebouw Geref. Gemeente, Prinses Beatrixstraat 3, Berkenwoude. Deelnamekosten: € 5,- p.p., gezinnen € 17,50 (t/m 16 jaar). Opbrengst t.b.v. kerkbouw. Contact: 06-10565661 of gemeentebreedbouwen@gergemberkenwoude.nl.

RONDWANDELING DOOR AMSTERDAM

Op 28 mei is er weer een rondwandeling door het centrum van Amsterdam o.l.v. dhr. C. Hotting. Kosten: € 10,- per deelnemer; gezin met kinderen onder 12 jaar € 25,-. Opbrengst is ten bate van o.a. evangelisatiepost Bij Simon de Looier. Tel. 022-8317447/0610790406, e-mail: cjhotting@kliksafe.nl. Start: 10.00 uur bij centraal station; einde om 12.30 uur bij Simon de Looier. Lunchpakket meenemen.

Kerkdiensten

ZONDAG 8 MEI 2016

Aagtekerke 9.30 uur ds. R.A.M. Visser en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 10.00 uur ds. J. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.00 uur ds. H. Brons; Apeldoorn 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Arnhem 18.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Barendrecht 19.00 uur ds. L. Blok; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 19.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. A.T. Huijser en 19.00 uur (openb. bel.) ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 en 16.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Borssele 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Boskoop 9.30 uur ds. G. Clements en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. L. Terlouw; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 10.00 en 15.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Dinteloord 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. G. Pater; Ede 15.30 uur ds. A. Verschuure; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur stud. J.B. Huisman; Enter 15.00 uur ds. J. van Laar; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 16.00 uur ds. L. Terlouw; 's-Gravenhage 10.00 en 15.30 uur ds. H. van der Heiden; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur stud. M.H. Schot; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoedekenskerke 10.00 en 14.30 uur stud. W. Mouw; Hoofddorp 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogeveen 19.00 uur (H.D.) ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 15.00 uur ds.

W.J. Karels; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Klaaswaal 18.00 uur ds. G.J. Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. W.J. Karels en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. M. Mondria; Leerdam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Lelystad 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 16.00 uur ds. M. Joosse (openb. bel.); Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Middelharnis 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 en 15.30 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. A. Vermeij en 19.00 uur stud. M.H. Schot; Nieuwdorp 14.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwe-Tonge 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur (openb. bel.) ds. S. Maljaars; Nijkerk 14.30 uur ds. P. Melis; Nisse 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend 11.30 en 16.30 uur ds. C.A. van Dieren; Opeusden 10.00 en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur stud. J. de Kok; Ouddorp 14.30 uur ds. J. van Belzen; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. M. Joosse; Poederloijen 15.00 uur ds. P. Mulder; Poortugaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Puffershoek 16.30 uur ds. A. Vermeij; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rijssen-Noord 18.30 uur stud. J.B. Huisman; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Rotterdam-Centrum 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. J. Driessen; Scherpenisse 14.30 uur ds. K. Boeder en 18.30 uur stud. W. Mouw; Scherpenzeel 18.30

uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.30 uur ds. W. Harinck; Sliedrecht 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. A. Verschuure en 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 10.00 uur stud. J. de Kok; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. P. van Ruitenburg; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Bredeweg; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlissingen 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Westkapelle 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; Westzaan 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. S.W. Janse en 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 19.00 uur ds. H. Hofman; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 10 MEI 2016

Hoofddorp 19.45 uur ds. D. de Wit; Kortgene 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Naaldwijk 19.45 uur ds. P. Mulder; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. L. Blok; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J.J. Tanis; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Uddel 19.30 uur ds. G. Beens; Waardenburg 19.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Zeist 19.00 uur (huw.bev.) ds. J.J. van Ekeveld.

WOENSDAG 11 MEI 2016

Amsterdam 19.30 uur ds. M. Karens; Barneveld-Zuid 19.30 uur (bidstond) ds. A. Schreuder; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; Goudswaard 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Herkingen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Hilversum 19.45 uur ds. W. Harinck; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.30 uur ds. M. Mondria; Houten 14.30 uur (huw.bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Meeuwen 19.30 uur ds. S.W. Janse; Opperdoes 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Oudemirdum 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Scherpenisse 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

DONDERDAG 12 MEI 2016

Bodegraven 19.30 uur ds. W.J. Karels; 's-Gravenpolder 14.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Kootwijkerbroek 12.30 (huw.bev.) en 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Marknesse 19.30 uur ds. F. Mulder; Ouddorp 19.30 uur ds. M. Joosse; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Puttershoek 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Scherpenzeel 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Soest 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G. Pater.

VRIJDAG 13 MEI 2016

Aalburg 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Barneveld-Centrum 13.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Genemuiden 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Nunspeet 13.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Rijssen-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Scherpenisse 13.45 uur (huw.bev.) ds. J. van Belzen; Tricht-Geldermalsen 14.45 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; Werkendam 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Karens.

ZATERDAG 14 MEI 2016

Genemuiden 14.30 uur (aangepaste dienst) stud. M.T. Al-Chalabi.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 8 MEI 2016

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS

Wilt u de Bijbel lezen in de grondtalen?

Bezoek dan de informatieavond van de CGO op D.V. **woensdag 18 mei 2016** in het gebouw van Driestar educatief te Gouda.

Kijk voor meer informatie op [www.cgo.nu/hbo-opleiding/Voorlichting 2016](http://www.cgo.nu/hbo-opleiding/Voorlichting%202016).

Van harte welkom!

ZGG zoekt een evangelist voor Guinee

Kijk voor de functie-inhoud op www.zgg.nl/vacatures. Reageren kan tot vrijdag 20 mei 2016.

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

**BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM**

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Kostadres in Molenwaard voor jongen. Gemeubileerde kamer van ma t/m vrijdag. Tel. 0184-683196.

TWENTE: te huur vanaf 01-07-2016 **vakantiewoning voor 5 pers.** in buitengebied tussen Rijssen en Enter. V.a.g.v. Voor foto's bel 0547-381935.

Hotel Eureka in Zeddum organiseert van d.v. 2 tot 9 juli 2016 een week met bezinning en ontspanning o.l.v. een emeritus predikant van de Gereformeerde Gemeenten.

Alles volpension met Bijbelstudies, 3 halve dagtochten en dagsluitingen voor € 595,00 p.p.

Nieuw dit jaar: creatieve week van 12 tot 17 september 2016

voor € 399,00 p.p.

Bel voor meer inlichtingen 0314-651811 of kijk op www.hotel-eureka.nl

Uitgesneden teksten div. modellen

Info: tel. 06-16870314 of mail houtsnijderdikkenberg@kliksafe.nl

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Vanaf € 495,- per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.

Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.

Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

Vakantie Oostenrijk

Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm/Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.

ZELHEM, t.h. 4 pers. recr. bung.

Rustig gel., leuke omg. om te fietsen, wandelen en andere uitstapjes.
Meer info: jhoumes@solcon.nl

TE KOOP: ruime 4-pers. stacaravan in Ambt Delden. Net opgeknapt. Incl. inventaris. Vraagprijs € 3500,-. Meer info: 06-38119243.

Z.O. Engeland. B&B in eigen sfeer, voor 2 pers. Ned. spr. Binnen bereik van London. Info: email es@uwclub.net of tel. Ned. 078-6934639.

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbenrijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

LEIDERDORP TE HUUR

Kantoor/showroom op 1e etage.
85 m². Veel daglicht. Keuken. WC.
Tel. 06-455 80 353.

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Vakantiewoning "Haus Irmgard"
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland) ± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaappleatsen, onderverdeeld in div. appartementen.
www.hausirmgard.nl
0049-67653799946

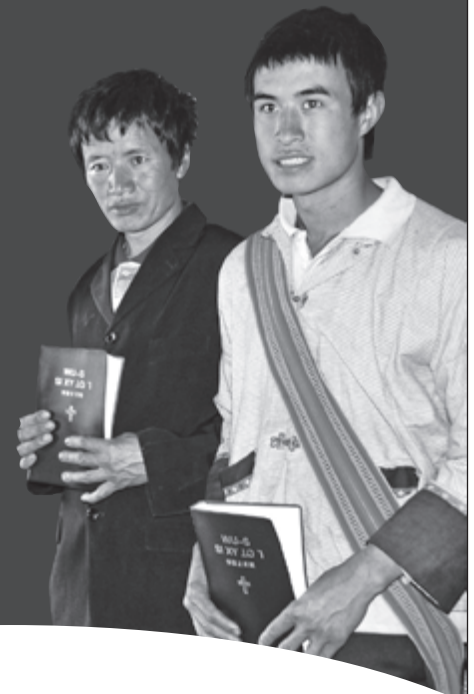
Werkgroep Zegveld organiseert **AUTO/FIETS-PUZZELTOCHT** op de **Veluwe** (6e editie!). Met pannenkoekenrestaurant. Vertrek: Camping Weijdehorst, Uddel. Info: 06-13 39 75 14 en www.werkgroepzegveld.nl

OMMEN: volledig ingerichte vakantiewoning tot max. 6 pers.
Kijk op www.boomblauwtje.nl

Vak. huisje in rustige, weidse omgeving, 2-4 pers., Stroe, VELUWE
Nog vrij wk 22 tot 27 & 31 & na 38.
Inl. 06 - 21 42 06 47.

Project 2016-4
Geef € 50
voor een
studiebeurs

Vraag een presentatie
aan over ons werk:
0252 - 41 82 69

Steun de Lisu bijbelschool in China met studiebeurzen

Uw gift online via onze website
www.bonisa.nl of op rekening:
NL29RABO 0336 554613 ovv Bijbelschool

Bonisa
ZENDING

Doorgeven van het Woord!

Goudkorrels
UIT HET DOOPFORMULIER

NIEUW!
Ds. D.W. Tuinier:
Goudkorrels uit het doopformulier

Bijzonder geschikt om als cadeau te geven bij het kraambezoek, ter voorbereiding op de doopdienst

€ 4,50

Ook nog leverbaar:
Ds. D.W. Tuinier:
Het huwelijksformulier uitgelegd
€ 3,50

J.P. Sinke: **Predik het Woord**
Uit het Leven van ds. W. Hage
€ 22,50

Leverbaar bij uw boekhandel of rechtstreeks:

 Drukkerij en Boekhandel Van Velzen BV
Postbus 4, 4413 ZG Krabbendijke, tel. 0113-50 14 02, e-mail: ljmeeuwsen@velzenbv.nl

De gezelligheid van de camping, de privacy van een landhuis, de luxe van thuis, 8-10 personen.
Op CAMPING BERGZICHT (Ommen) met verwarmd zwembad, recreatieteam en zondagsrust. In een heuvelachtige, beboste omgeving.
www.zalmenhuis.nl, 06-51781723.

Veehouderij en Zorgboerderij Groot Kootwijk

Open dag

D.V. 28 mei 2016

10.00—15.00 uur

Iedereen is welkom!

Vacature

Begeleider

voor de zaterdagen

Ervaring met boerderijwerk is een pré

Van Amerongenweg 9, 3771 LM, Barneveld 0342-422432 www.grootkootwijk.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Aangeboden: particuliere hulp bij oudere(n), dag of nacht.
Regio **Barneveld**. Tel. 06-27396545.

Vakantie en rust in de **prachtige Eifel**
Tel. 0049 6594 258990 en www.huizesolagrati.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HET EVANGELISATIEWERK IN UTRECHT (LEIDSCHER RIJN) HEEFT EEN NIEUWE IMPULS NODIG

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN (EVGG) ZIET DAAROM UIT NAAR DE BENOEMING VAN EEN

VELDWERKER

VOOR 24 TOT 32 UUR PER WEEK

De veldwerker draagt zorg voor de bestaande evangelisatieactiviteiten en breidt die verder uit. Daarnaast geeft hij -in samenspraak met de evangelisatiecommissie (CEC) van de classis Utrecht- leiding aan het evangelisatiewerk in Leidsche Rijn.

De veldwerker is gezichtsbepalend voor het werk vanuit 'De Hoeksteen' en beschikt minimaal over:

- uitstekende sociale en communicatieve vaardigheden;
- HBO werk- en denkniveau, bij voorkeur theologische opleiding;
- ervaring met evangelisatiewerk;
- flexibele en creatieve instelling.

Tot het takenpakket behoort onder andere:

- straat- en bezoekwerk;
- leiding geven aan Bijbelstudies;
- verzorgen van themabijeenkomsten;
- ontwikkelen van nieuwe activiteiten.

Het betreft in eerste instantie een projectbenoeming voor maximaal 3 jaar. Een assessment is onderdeel van de sollicitatieprocedure. Verdere inlichtingen zijn te verkrijgen bij de heer G. Geijtenbeek, algemeen secretaris EVGG, telefoon 06-37180628 of de heer J.H. Mauritz, voorzitter CEC-Utrecht, telefoon 0348-401978.

De kandidaat is lid van de Gereformeerde Gemeenten en herkent zich in de wijze waarop de evangelisatieopdracht vanuit onze gemeenten inhoud krijgt. Spreekt deze vacature je aan en ben je van harte verbonden aan Schrift en belijdenis? Solliciteer dan voor 20 mei 2016. Je sollicitatiebrief en CV -met opgave van kerkelijke referentie(s)- ontvangen wij graag via sollicitatie@evgg.nl

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Troost door genade

Verklaring van de Heidelbergse Catechismus

Ds. J.J. van Ekeveld

In 52 weken wordt het eeuwenoude leer- en troostboek van de kerk op een indringende wijze uitgelegd. Er is aandacht voor de betekenis van de gereformeerde leer in de actuele situatie. Tegelijk worden de betekenis en de troost van deze waarheden voor het persoonlijk leven toegelicht. Bij de redactie is veel aandacht besteed aan het feit dat deze preken zowel wat betreft de lengte als zinsbouw en taalgebruik geschikt moeten zijn voor de leesdiensten. Daarnaast kunnen ze uitstekend dienen voor persoonlijke bezinning.

Speciale
intekenprijs*
54,95

* Deze prijs is geldig t/m 31 oktober 2016. Daarna kost deze uitgave € 59,95. *Troost door genade* verschijnt in het najaar.

de Banier
uitgeverij

Teken nu in op www.debanier.nl/troostdoorgenade
of bij de boekhandel of bel 055 - 539 06 50

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Praktijk den Uijl

**biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:**

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

**Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk)
vergoed vanuit de aanvullende verzekering.
Informeert hiervoor bij uw zorgverzekeraar.**

**Praktijk
den Uijl**
psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

Te huur stacar. van 16-30 juli € 395 p.w.
Vak.woning 10p. vrij na 13 aug € 485 p.w.
7.p. chalet vrij 16-23 juli € 445 p.w.
Stacar. vrij na 13 aug. € 395 p.w.
www.campingdebeukenhof.com
Tel. 0528-331246. Tevens gevraagd
meisjes voor recreateteam in week 30 en 33

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitspro-
blemen · lichamelijke spannings-
klachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproble-
men · paniek · pesteren · PDD-
NOS · relatieproblemen · slaap-
problemen · somberheid · span-
ning · stress · syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?

Tel. 0418-551383

www.houtsnijwerk.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Beth-San

**‘De mensen in Beth-San geven me
echt het gevoel van thuis.’**

Net als in alle locaties van Cedrah proberen we u in Beth-San een thuis te geven waar u zich welkom weet. We luisteren naar uw wensen en behoeften en bieden waar nodig ondersteuning en professionele zorg op maat. Er is alle ruimte en gelegenheid om op te trekken met mensen die over wezenlijke dingen vaak hetzelfde denken als u. We stellen u graag op uw gemak door de vertrouwde reformatorische leef sfeer en bieden u een veilige woon- en leefomgeving.

Meer info? Bel naar 079 593 18 40, mail naar zip-info@cedrah.nl of ga naar cedrah.nl.

Cedrah biedt wonen, zorg en diensten aan ouderen die bewust kiezen voor een organisatie met een reformatorisch identiteitsprofiel. Cedrah gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland en Zuid-Holland en de Christelijke Gereformeerde Kerken in Rotterdam en omgeving.

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl
Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Heel veel Aanbiedingen!
www.derooboeken.nl
078-6124081

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

Zat. 7 mei 2016 D.V.
9.00 - 16.00 u

Z

Zendingsmarkt
Ter Hoogkerk - Breewijk - Middelburg

Ruim 100 kramen
Rommelmarkt
Opbod (10.30 uur)
2e hands boeken
Demonstraties
2e hands kleding
(Kinder)activiteiten

www.zendingsmarkt.nl

Actuele bundel voor jongeren!

19,90

J.M. van Wijk (red.)
ALS JE NOG JONG BENT

De periode van je jeugd is doorgaans de meest onbezorgde tijd van je leven. Tegelijk is het een tijd van verleidingen en grote gevaren. De wereld ligt letterlijk binnen handbereik. De bedoeling van deze bundel is handvatten te bieden in een gesecculariseerde wereld. Met Gods Woord als richtsnoer. Ds. A.J. Britstra, ds. B. Labee, ds. B.J. van Boven, ds. A. Schot, ds. A. van Voorden, ds. A.C. Uitslag en ds. A. Verschuure, ev. H. Bor, dhr. W. Droogers, drs. W.J. de Potter, dhr. A. Bolier e.a. werkten mee aan tal van gevarieerde artikelen en interviews door en voor jongeren, met onderwerpen als: De betekenis van de Heilige Doop, 'Waarom doe ik belijdenis?' en het voorrecht van bijvoorbeeld christelijk onderwijs ten opzichte van de kerk in de verdrukking. Ook gaat het over de gevaren van popmuziek, webgebruik, voetbalverslaving, enzovoort. Geb. 185 blz.

voetbal
HEILIGE DOOP
J.M. van Wijk (red.)
Als je nog jong bent ...
POP MUZIEK POP
BELLIDENIS DOEN

verkoopbaar bij de boekhandel

bezoek onze webwinkel
www.gebrkoster.nl

Uitgeverij Boekhandel
GK
Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

Psychologiepraktijk Van Pelt

Behandeling van volwassenen met psychische problemen

De Jagerweg 260 • 3328 AA Dordrecht
T 06-12679989 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER

Wij verzorgen alleen begravenissen

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal
T **0318 - 526641**
E info@phvanderleer.nl
Begravenisverzorgers
P.H. van der Leer
G. Wegenaar

W www.phvanderleer.nl
24 uur per dag bereikbaar

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Redacteur:
ds. B. Labee

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties, kerknieuws (m.u.v. beroepswerk) en berichten

redactie-secretaris:
J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131
2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865
F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaben kerkdiensten en beroepswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608
3440 AP Woerden
T 0348-489900
F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899, F 078-6919536
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk
donderdag vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te
Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 13,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 26,- per jaar + extra portokosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
E purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Aandacht voor gedetineerden en hun familie

Waarom is er zo weinig aandacht voor een gedetineerde en de (naaste) familie in onze gezindte?

Verlegenheid

Of de vraagsteller helemaal gelijk heeft, is moeilijk voor heel onze gezindte vast te stellen... Maar het is niet ondenkbaar dat er een groot stuk verlegenheid achter dit gebrek aan (publieke) aandacht steekt. Elke ambtsdrager die regelmatig het openbare gebed in de gemeente doet, zal het wel herkennen. Welke noden en zorgen leggen we de Heere met -of zonder- naam voor en wat spreken we maar niet uit? Wat is het ook in deze dingen een wonder als de Heere opening geeft in het gebed en de 'woorden in de mond' legt. Als gebeden wordt voor hen die letterlijk 'in gevang'nis kwijnen', denken we meestal aan de vervolgde kerk en misschien nog aan politieke gevangenen. Mijn indruk is, dat 'andere' gedetineerden en hun familie bijvoorbeeld meestal niet in de openbare gebeden worden genoemd omdat de angst bestaat dat we daarmee teveel aandacht vragen voor gemeenteleden en/of familieleden die toch al heel wat moeten verwerken.

Oproep

Het lijkt mij dat achter deze vraag een oproep ligt: ambtsdragers moeten maar heel concreet in voorkomende gevallen vragen wat de gedetineerde en de familie wenselijk achten. Dat betreft niet alleen het openbare gebed - dat kent immers ook duidelijke beperkingen - maar ook bezoeken aan een gedetineerde en de

naaste familie. En als ambtsdragers -om welke reden dan ook - geen vragen stellen, is het omgekeerd ook goed dat er gevraagd wordt om voorbede en pastorale begeleiding rond deze vaak ingrijpende zaken. Datzelfde mogen we ook vragen aan gemeenteleden onderling. Zullen we proberen naar elkaar om te zien en naar elkaars welstand te vragen? Graag verwijzen we ook naar de stichting 'Gevangenzorg Nederland' die als doelstelling heeft christelijke gemeenten en haar leden te motiveren om te zien naar gevangenen en hun familie. Vanuit de nieuwsbrief (die donateurs zes keer per jaar ontvangen) blijkt dat we tijdens en na het verblijf in de gevangenis echt iets kunnen betekenen voor gedetineerden.

Als de Heere door Zijn Geest *onze* misdaden en heel dat 'misdadigersbestaan' openlegt, kunnen we nooit meer boven iemand gaan staan. Persoonlijk heeft het ons - in gesprek met een net ontslagen gemeentelid uit een justitiële inrichting - weleens heel sterk geraakt. Wij zijn nergens te goed voor. En als de Heere bewaarde voor het overtreden van het wetboek van strafrecht, is er nog een ander 'boek der wet' dat ons moet veroordelen...

Gevangenen in de Bijbel

We lezen in de Bijbel heel wat keer over gevangenen en gevangnissen. Vaak gaat het om kinderen des Heeren die, gehaat door de wereld of veracht door de 'godsdienst', op oneerlijke wijze werden vastgehouden. Wie denkt niet aan de vrome Jozef die door Pótifar onschuldig in de gevangenis werd gezet? Of aan Jeremia die in de 'plaats des kuils en in de kotjes' (volgens de kanttekening een diepe, vuile, onderaardse gevangenis) gekomen was? Of aan Paulus, die meerdere malen tussen vier muren moest verblijven? Maar we lezen ook van een schuldige Manasse die ondanks alle waarschuwingen doorging met zondigen en als gevangene in Babel terecht kwam. Op die plaats behaagde het de Heere, Manasse te arresteren. Daar zijn hete tranen van berouw geschreid, hartelijke gebeden opgezonden en werd de koning zondaar voor God. En de Heere stelde deze koning in dubbel opzicht 'in de vrijheid'. Hij werd ontbonden, omdat eeuwen later de Zone Gods Zich liet binden. Zullen we om dat wonder voor alle gedetineerden bidden?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van 'De Saambinder' kun jij/kunt u mailen naar b.labee@kliksafe.nl of opsturen naar Kerkewijk 115a, 3904 JA VEENENDAAL. Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor al onze lezers, volgt publicatie in een nummer van 'De Saambinder'.

Graag wel wat geduld, er liggen inmiddels ruim zeventig (!) vragen te wachten.